

La calor a Portland o a Barcelona

written by Jaume Gras i Bartrolí | 26 de juliol de 2024

Portland és una ciutat d'Oregon, al nord-oest dels EUA de 700.000 habitants que està patint de valent les conseqüències provocades per l'increment de les temperatures en aquest període climàtic. Ho pateix amb l'increment de mortaldat. Un grup de ciutadans ja ha començat a no fer cas només de la xerrameca i ha passat, des de fa dos estius, a treballar de valent en el terreny pràctic.

L'increment de morts ha estat tan elevat i preocupant que han decidit començar a arrancar en molts racons de la ciutat el ciment i asfalt que l'embolcalla per pal·liar els efectes de ser una illa de calor. Segons les seves estimacions, la temperatura s'incrementa entre set i deu graus de mitjana a la ciutat per aquest motiu. L'acció ciutadana persegueix eliminar tant com es pugui el material que atrau l'escalfor i substituir-lo, bàsicament, per terra i verd. Una mesura molt elemental però important. És a dir, si viatgéssim a la dissortada Catalunya equivaldria a eliminar espais tan nefastos com la plaça dels Països Catalans de Barcelona per espais com la plaça Major de Vic.

No se sap si aquesta serà una mesura efectiva, però a cop d'ull sembla més assenyada que pintar de color verd els carrers de Barcelona com van fer les Comunes per fer creure que amb el terra pintat se'ns soluciona la manca d'espais enjardinats. O convertir els carrers, abans per cotxes, en passejos i col·locar quatre jardineres que acaben sent cendrers. Creiem que amb aquestes mesures els responsables han tirat per la borda uns quants anys i qui dia passa...

No és l'única ciutat que s'ha pres seriosament això de transformar la realitat, en lloc de canviar el discurs sobre

la realitat com es fa en les latituds més espavilades que la nostra. A París, que és una capital molt densa, també han vist que o bé canvien el tipus d'urbanisme i comencen a interferir més verd i eliminar ciment i asfalt de la superfície o aviat la ciutat esdevindrà com Sevilla, un lloc complicat per viure-hi. Des de l'any passat les autoritats municipals ja hi estan rumiant perquè tot això que provoca tanta inquietud requereix acció ràpida i menys propaganda. En l'apartat de les illes de calor urbanes la versió del *Depèn de tu* dels països pobres i irresponsables no serveix de gran cosa més enllà de l'entreteniment. I poder continuar mantenint el nínxol immens de negoci relacionat amb l'habitatge, la construcció i la gent.

La notícia de Portland és molt interessant perquè tot i ser una ciutat d'interior de clima continental ens permet establir algun paral·lelisme amb la nostra estimada Barcelona. Portland té set-cents mil habitants, una mica menys de la meitat dels que hi ha a Barcelona. Barcelona té, oficialment parlant, 1.700.000 persones. Cal afegir 200.000 habitants més, atribuïts als turistes, si ens creiem els números que ens faciliten. No és cap invent. Si ens en venen 20 milions cada any i pernocten quatre nits de mitjana, vol dir això. Gairebé 200.000 persones més a l'any en el mateix espai barceloní.

Ignorem, perquè sobre els migrants els que manen són molt reticents a explicar res, les persones **de residència** il·legal, que podrien arribar perfectament a un quart de milió a l'àrea metropolitana, o més, si tenim en compte que són els ajuntaments els que irregularment empadronen persones que encara no tenen la nacionalitat, en instal·lacions municipals.

Parlem de més de dos milions de persones en una superfície de cent quilòmetres quadrats que significa una densitat de més de **20.000 habitants per quilòmetre quadrat**. Sabeu quina és la densitat de la ciutat de Portland alarmada per considerar que és una illa de calor perillosa per la vida humana? Doncs la

densitat és de **1.700 habitants per km²** que vol dir 12 vegades inferior a la que té la nostra estimada Barcelona.

Aquesta xifra no és només un número damunt un paper. Vol dir que a Portland la gent no viu tan amuntegada i, per tant, no hi ha tants habitatges amb parets mitgeres i, el que és més important, hi ha molts més espais verds de dimensions importants que fan més agradable el seu urbanisme.

A Barcelona sabem que, des del riu Llobregat fins al Besòs, l'espai verd més important és el parc de la Ciutadella. La resta de parcs del centre, els pocs que hi ha, són molts més esquifits i en alguns hi predomina el ciment com és el de l'Espanya Industrial. Després no hi ha res més que parcs per a la canalla fins a arribar al Poble Nou. Els parcs de Collserola, Montjuïc i les zones verdes a tocar del mar són a la perifèria de la ciutat. Són parcs metropolitans. El forn és tot el pla, de riu a riu.

Cal afegir a aquestes dades que l'àrea metropolitana de Portland té 2.300.000 persones, similar a la de Barcelona. Aquestes persones viuen, però en una superfície de 8.700 km².

Repetim 8.700 km² amb una densitat de 70 habitants per km².

La comarca del Barcelonès té 150 km² i una densitat de més de 15.000 habitants per quilòmetre quadrat. La densitat és molt més elevada que la que hi havia a la Franja de Gaza abans de la guerra i gairebé tres vegades més que la de Hong Kong. És una densitat asiàtica amb un munt d'asfalt, ciment i parets mitgeres que reverberen i acumulen la calor brutalment i que ens duen a un malviure colossal.

Un bomba de calor d'efectes que no es pot dir que no siguin previsibles per urbanistes, arquitectes, polítics, especialistes mediambientals...